

กรมทรัพย์สินทางปัญญา ร่วมประชุม AWGIPC ครั้งที่ 78 พร้อมหารือทวิภาคีร่วมกับสำนักงาน IP สากล ยกระดับความร่วมมือ เสริมบทบาทไทยในเวทีทรัพย์สินทางปัญญาระดับโลก

อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา นำคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมการประชุมคณะทำงานว่าด้วยความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญาอาเซียน (ASEAN Working Group on Intellectual Property Cooperation: AWGIPC) ครั้งที่ 78 เพื่อหารือความคืบหน้าการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการด้านทรัพย์สินทางปัญญาอาเซียนปี พ.ศ. 2569 – 2573 (ASEAN IPR Action Plan 2026 – 2030) พร้อมหารือความร่วมมือกับประเทศคู่เจรจาของอาเซียน ตลอดจนประเด็นด้านทรัพย์สินทางปัญญาในระดับสากล เมื่อวันที่ 6 – 10 เมษายน 2569 ณ เมืองบาห์ลี สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา เผยว่า การประชุม AWGIPC ครั้งที่ 78 จัดขึ้นที่เมืองบาห์ลี สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ซึ่งถือเป็นเมืองต้นแบบในการใช้ระบบทรัพย์สินทางปัญญาขับเคลื่อนเศรษฐกิจท้องถิ่น โดยเฉพาะการส่งเสริมสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication: GI) และภูมิปัญญาท้องถิ่น (Traditional Knowledge) เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าหัตถกรรมและเกษตรกรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางขององค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (World Intellectual Property Organization: WIPO) ที่มุ่งเน้นการใช้ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นเครื่องมือในการฟื้นฟูและสร้างแบรนด์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ช่วยให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถปกป้องสิทธิและสร้างรายได้จากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมได้อย่างเป็นรูปธรรม

นางอรมน กล่าวว่า การประชุม AWGIPC ครั้งนี้ เป็นการประชุมครั้งแรกของปี 2569 ซึ่งที่ประชุมได้เห็นชอบแผนการดำเนินงานระหว่างอาเซียนกับสำนักงานทรัพย์สินทางปัญญาที่เป็นคู่ภาคีของอาเซียนในปีนี้เป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการด้านทรัพย์สินทางปัญญาอาเซียนในช่วง 5 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2569 – 2573) หรือ ASEAN IPR Action Plan 2026 – 2030 และความต้องการของประเทศสมาชิก อาทิ การพัฒนาระบบการคุ้มครองและป้องปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา การประเมินมูลค่าและใช้ทรัพย์สินทางปัญญาในการระดมทุนและเป็นหลักประกันทางการเงิน การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนาระบบจดทะเบียนและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการ เป็นต้น ซึ่งไทยได้เน้นย้ำความสำคัญของการใช้ประโยชน์ทรัพย์สินทางปัญญาในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐ สถาบันการเงิน นักประเมินมูลค่า ภาคการศึกษา ผู้ประกอบการและภาคเอกชน ที่มีส่วนสำคัญต่อการขับเคลื่อนทรัพย์สินทางปัญญา

ในโอกาสนี้ ไทยได้ประชุมหารือทวิภาคีกับสำนักงานทรัพย์สินทางปัญญาแห่งสหภาพยุโรป (European Union Intellectual Property Office: EUIPO) เกี่ยวกับความร่วมมือในการจัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับการประเมินมูลค่าและการใช้ทรัพย์สินทางปัญญาในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน เพื่อส่งเสริมระบบนิเวศที่เอื้อต่อการสร้างสรรค์นวัตกรรมและการเติบโตทางธุรกิจ ทั้งนี้ กรมฯ และ EUIPO อยู่ระหว่างจัดทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) ฉบับใหม่ เพื่อยกระดับขอบเขตความร่วมมือที่สะท้อนพัฒนาการและความสนใจของกรมฯ

ในปัจจุบัน อาทิ การคุ้มครอง GI ประเภทหัตถกรรมและอุตสาหกรรม (Craft and Industrial Products) รวมถึงการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีใหม่ เช่น AI มาเป็นเครื่องมือช่วยในการตรวจสอบเครื่องหมายการค้าและสิทธิบัตร (AI-assisted examination) เพื่อเพิ่มความแม่นยำและรวดเร็ว ซึ่งจะช่วยยกระดับมาตรฐานการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของไทยให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาและคณะได้ประชุมหารือหรือทวิภาคีร่วมกับสำนักงานทรัพย์สินทางปัญญาแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย (Directorate General of Intellectual Property: DGIP) ในประเด็นเกี่ยวกับการส่งเสริมการค้ากับตลาดค่าตอบแทนการใช้งานอันมีลิขสิทธิ์ในสภาพแวดล้อมดิจิทัล ให้มีความโปร่งใสและเป็นธรรม เพื่อรับมือกับความท้าทายที่เกิดขึ้นจากการแพร่หลายของผลงานสร้างสรรค์บนแพลตฟอร์มสตรีมมิ่งและโซเชียลมีเดียอย่างไร้พรมแดน ซึ่งจะช่วยให้ศิลปินและเจ้าของสิทธิได้รับการคุ้มครองและค่าตอบแทนที่เหมาะสมจากการใช้งานอันมีลิขสิทธิ์ดังกล่าว โดยสอดคล้องกับการดำเนินการของกรมฯ ในการพัฒนากฎหมายเฉพาะเพื่อกำกับดูแลการจัดเก็บค่าตอบแทนการใช้งานอันมีลิขสิทธิ์และสิทธิของนักแสดงในประเทศไทย

นอกจากนี้ กรมฯ ยังได้หารือร่วมกับผู้แทนจากองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (WIPO) เพื่อประสานความร่วมมือในการจัดนิทรรศการแสดงผลงานด้านทรัพย์สินทางปัญญาของสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา เนื่องในโอกาสที่ WIPO ได้ทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลความเป็นเลิศด้านการสร้างสรรค์ “WIPO Award for Creative Excellence” ประจำปี 2025 โดยนิทรรศการดังกล่าว กำหนดจัดขึ้น ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส ในช่วงปลายเดือนพฤษภาคมนี้ เพื่อเทิดพระเกียรติและเผยแพร่พระอัจฉริยภาพด้านการสร้างสรรค์ผลงานทรัพย์สินทางปัญญาของพระองค์ ทั้งในด้านลิขสิทธิ์ การออกแบบและเครื่องหมายการค้า รวมทั้งพระกรณียกิจด้านอนุรักษ์สืบสานภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของไทย ซึ่งเป็นแรงบันดาลใจในการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศและระดับนานาชาติ และในโอกาสเดียวกันนี้ ทั้งสองหน่วยงานยังได้หารือเกี่ยวกับการพัฒนาลำดับการจัดอันดับดัชนีนวัตกรรมโลก (Global Innovation Index: GII) ของไทย โดยเฉพาะการเก็บสถิติข้อมูลที่ต้องดูแลและครบถ้วน เพื่อให้สามารถสะท้อนศักยภาพและประสิทธิภาพด้านทรัพย์สินทางปัญญาของไทยอย่างแท้จริง

อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา กล่าวทิ้งท้ายว่า ผลจากการประชุมหารือในครั้งนี้จะเป็นก้าวสำคัญให้กรมฯ นำข้อมูลและแนวปฏิบัติที่ดีจากพันธมิตรระดับสากลมาประยุกต์ใช้ในการยกระดับกระบวนการดำเนินงานด้านทรัพย์สินทางปัญญาของไทย โดยเฉพาะการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลมาเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ เพื่ออำนวยความสะดวกและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่หน่วยงานและประชาชน พร้อมทั้งมุ่งผลักดันให้ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นกลไกสำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันและสร้างความได้เปรียบของประเทศในเวทีโลกอย่างมั่นคงและยั่งยืน